

153

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT VETERINARIYA MEDITSINASI,
CHORVACHILIK VA BIOTEXNOLOGIYALAR UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"

O'quv ishlari bo'yicha prorektor
A.A. Elmurodov

2024-yil " " "

AKUSHER-GINEKOLOGIK KASALLIKLARNING
FUNKSIONALLABORATOR DIAGNOSTIKASI
FANI BO'YICHA

SILLABUS

Magistratura mutaxassisligi uchun

Bilim sohasi: 800000 - Qishloq, o'rmon, baliq xo'jaligi va veterinariya
Ta'lim sohasi: 840000 - Veterinariya
Mutaxassislik: 70840104-Veterinariya akusherligi va hayvonlarni
ko'paytirish biotexnikasi

Modul / FAN SILLABUSI
Veterinariya profilaktikasi va davolash fakulteti
70840104 – Veterinariya akusherligi va
hayvonlarni ko'paytirish biotexnikasi
mutaxassisligi

Fan nomi:	Akusher-ginekologik kasalliklar funksional-laborator diagnostikasi
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	AGKFLD1206
Yil:	1
Semestr:	2
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	180
Ma'ruza	30
Amaliy mashg'ulotlar	60
Laboratoriya mashg'ulotlari	-
Seminar	-
Mustaqil ta'lim	90
Kredit miqdori:	6
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	Magistrlarga bo'g'ozlik patologiyasi, tug'ish va tug'ishdan keyingi davr patologiyalari, turli hayvonlarda sut bezlarining kasalliklari, yangi tug'ilgan hayvonlar kasalliklari, hayvonlarning ginekologik va andrologik kasalliklari funksional-laborator diagnostikasining nazariy asoslarini, akusher-ginekologik va andrologik dispanserlash uslubiyatlari haqida bilim berishdan iborat.
------------	---

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	Hayvonlar anatomiyasi(1.13)
2.	Sitologiya, gistologiya va embriologiya (1.14)
3.	Hayvonlar fiziologiyasi (1.14)
4.	Veterinariya akusherligii (1.22)

Ta'lim natijalari (TN)

	<i>Bilimlar jihatidan:</i>
TN1	Hayvonlarga bo'g'ozlik patologiyasi, tug'ish va tug'ishdan keyingi davr patologiyalari funksional-laborator diagnostikasi haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN2	Hayvonlarga sut bezlarining kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi

	usullari va vositalaridan foydalanishni bilishlari lozim;
TN3	Yangi tug'ilgan hayvonlar kasalliklarining sabablari, kechish xususiyatlari, funksional-laborator diagnostikasi usullari va vositalari haqida bilimga ega bo'lishlari kerak;
TN4	Hayvonlarda akusher-ginekologik va andrologik dispanserlashning bosqichlari, o'tkazish muddatlari, tashkillashtirishning nazariy va ilmiy asoslarini bilishi kerak;
	Ko'nikmalar jihatidan:
TN5	Hayvonlarga bo'g'ozlik patologiyasi, tug'ish va tug'ishdan keyingi davr patologiyalari funksional-laborator diagnostikasi usullari samaradorligini aniqlay oladi;
TN6	Hayvonlarga sut bezlarining kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasining samarali usullarini farqlay oladi;
TN7	Yangi tug'ilgan hayvonlar kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi usullarini va vositalarini qo'llash qonuniyatlariga baho bera oladi;
TN8	Hayvonlarda funksional-laborator diagnostikasi usullari hamda bepustliklar diagnostikasining zamonaviy usullarini qo'llashni biladi.

Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Bo'g'oz hayvonlarda gipovitaminozlarning funksional-laborator diagnostikasi
M2	Bo'g'oz hayvonlarda gipomikroelementozlarning funksional-laborator diagnostikasi
M3	Tug'ish patologiyalarining funksional-laborator diagnostikasi
M4	Tug'ishdan keyingi davr patologiyalarining funksional-laborator diagnostikasi
M5	Tug'ishdan keyingi ginekologik kasalliklarning funksional-laborator diagnostikasi
M6	Hayvonlarda tuxumdonlar va tuxum yo'llari kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi
M7	Bachadonning tug'ishdan keyingi kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi
M8	Sigirlarda sut bezlari kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi
M9	Turli hayvonlarda sut bezi kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi
M10	Yangi tug'ilgan hayvonlar kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi
M11	Sigirlarda bo'g'ozlik va bepustliklarning funksional-laborator diagnostikasi zamonaviy usullari
M12	Biyalarda bo'g'ozlik va bepustliklarning funksional-laborator diagnostikasi zamonaviy usullari
M13	Qo'y va echkilarda bo'g'ozlik va bepustliklarning funksional-laborator diagnostikasi zamonaviy usullari
M14	Mayda uy hayvonlarida bo'g'ozlikni aniqlashning funksional-laborator diagnostikasi zamonaviy usullari

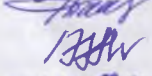
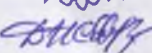

M15	Andrologik kasalliklar funksional-laborator diagnostikasi
Mashg'ulotlar shakli: amaliy mashg'ulotlar (A)	
A1	Bo'g'oz hayvonlarning yotib qolishi (gipokalsiyemiya) kasalligining funksional-laborator diagnostikasi usullari
A2	Bug'oz hayvonlarda gipovitaminozlarning funksional-laborator diagnostikasi zamonaviy usullari
A3	Bug'oz hayvonlarda gipomikroelementozlarning (mis, kobal't, marganes, rux) funksional-laborator diagnostikasi
A4	Tug'ish patologiyalarining funksional-laborator diagnostikasi usullari
A5	Tug'ishdan keyingi davr patologiyalarining funksional-laborator diagnostikasi
A6	Sut bezlari kasalliklarining zamonaviy laborator diagnostikasi usullari
A7	Sut bezlarining kasalliklari kasalligining funksional diagnostikasi usullari
A8	Yashirin mastitlarni zamonaviy laborator diagnostikasi usullari
A9	Yangi tug'ilgan hayvonlar kasalligining funksional-laborator diagnostikasi
A10	Hayvonlarda bachadon bo'yinchasi kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi
A11	Qin va qin dahlizi kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi vositalari va usullari
A12	Sigirlarda bachadon kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi vositalari va usullari
A13	Biyalarda bachadon kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi vositalari va usullari
A14	Qo'y va echkilarda bachadon kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi vositalari va usullari
A15	Hayvonlarda bachadon kasalliklarining zamonaviy laborator diagnostikasi usullari
A16	Sigirlarda bachadonni kasalliklarining UTT diagnostikasi
A17	Sigirlarda tuxumdonlar kasalliklarining funksional diagnostikasi
A18	Sigirlarda tuxum yo'llari kasalliklarining funksional diagnostikasi
A19	Biyalarda tuxumdonlar kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi
A20	Biyalarda tuxum yo'llari kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi
A21	Qo'y va echkilarda tuxum yo'llari kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi
A22	Sigirlarda bo'g'ozlik va bepustliklarning funksional-laborator diagnostikasi zamonaviy usullari
A23	Biyalarda bo'g'ozlik va bepustliklarning funksional-laborator diagnostikasi zamonaviy usullari
A24	Qo'y va echkilarda bo'g'ozlik va bepustliklarning funksional-laborator diagnostikasi zamonaviy usullari
A25	Erkak hayvonlar jisiy a'zolari kasalliklarining funksional diagnostikasi
A26	Mayda uy hayvonlarida ginekologik kasalliklar va bepustlik UTT diagnostikasi
A27	Sigirlarda ginekologik kasalliklar va bepustlik UTT diagnostikasi
A28	Biyalarda ginekologik kasalliklar va bepustlik UTT diagnostikasi

Fan o'qituvchisi haqida ma'lumot

Mualliflar:	B.M.Eshburiyev – SamDVMCHBU, Veterinariya jarrohligi va akusherlik kafedrası professori, v.f.d. S.M.Djumanov - SamDVMCHBU, Veterinariya jarrohligi va akusherlik kafedrası dotsenti v.b., v.f.n.
E-mail:	baxtiyareshburiyev.59@gmail.com
Tashkilot:	Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik va biotexnologiyalar universiteti “Veterinariya jarrohligi va akusherlik” kafedrası
Taqrizchilar:	1.O.O'.Qo'ldoshev – Veterinariya ilmiy tadqiqot instituti, laboratoriya mudiri, v.f.d. 2.Nurullayev A.A. - Samarqand viloyati veterinariya va chorvachilikni rivojlantirish boshqarmasi boshlig'i, b.f.n.

Mazkur sillabus universitet o'quv-uslubiy Kengashining 2024 yil 29 avgustdagi 1 sonli yig'ilishi bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur sillabus “Veterinariya jarrohligi va akusherlik” kafedrasining 2024 yil ___ avgustdagi ___ sonli yig'ilishi bayoni bilan ma'qullangan.

/O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i		R Ro'ziqulov
Fakultet dekani		Sh. Qurbonov
Kafedra mudiri		B.D. Narziyev
Tuzuvchilar		B.M. Eshburiyev
		S.M. Djumanov

A29	Hayvonlarda tuxumdonlar kasalliklarini UTT diagnostikasi
A30	Erkak hayvonlar jisiy a'zolari kasalliklarining laborator diagnostikasi

Mashg'ulotlar shakli: mustaqil ta'lim (M T)

№	Mustaqil ta'lim mavzulari	Hajmi (soatda)
1.	Hayvonlarda akusher ginekologik kasalliklar funksional-laborator diagnostikasi vositalari, ulami ishlatish qoidalari.	4
2.	Bo'g'oz biyalarning gipokalsiyemiya kasalligi funksional-laborator diagnostikasi.	4
3.	Bo'g'oz hayvonlarda A, D, E gipovitaminozlarning laborator diagnostikasi. Bo'g'oz hayvonlarda mis, kobalt, marganes va rux yetishmovchiligi laborator diagnostikasi.	4
4.	Mayda uy hayvonlarida tug'ish patologiyalarining funksional-laborator diagnostikasi.	4
5.	Mayda uy hayvonlarida tug'ishdan keyingi davr patologiyalarining funksional-laborator diagnostikasi.	4
6.	Biyalarda sut bezi kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi usullari.	6
7.	Mayda uy hayvonlarida bachadon bo'yinchasi kasalliklarining funksional-laborator diagnostikasi.	4
8.	Mayda uy hayvonlarida bachadon kasalliklarining funksional diagnostikasi vositalari va usullari.	6
9.	Biyalarda bachadon kasalliklarining funksional diagnostikasi vositalari va usullari.	4
10	Biyalarda bachadon kasalliklarining zamonaviy laborator diagnostikasi usullari.	4
11	Gipogalaktiya va agalaktiya.	4
12	Kuyikishni aniqlovchi buqalarni tayyorlash usullari.	4
13	Kuyikishni aniqlovchi qo'chqorlarni tayyorlash usullari.	4
14	Biyalarda kuyikishni aniqlash usullari. Kuyikishni aniqlovchi aug'irlarni tayyorlash usullari	4
15	Xo'jalik misolida sigirlarda akusher-ginekologik dispanserlash o'tkazish va olingan natijalarning tahlili.	4
16	Hayvonlarda sut bezi ekstirpatsiyasi	4
17	Cho'chqalarda metrit-mastit-agalaktiya sindromi	6
18	Sigirlarda tug'ishdan keyingi gangrenoz septik metrit.	4
19	It va mushuklarda tug'ishdan keyingi gangrenoz septik metrit.	4
20	Biyalarda tug'ishdan keyingi gangrenoz septik metrit.	4
21	Turli hayvonlarda tug'ish va tug'ishdan keyingi davrni kechishidagi o'ziga xosliklar.	4
Jami:		90

Asosiy adabiyotlar	
1.	Eshburiev B.M. Veterinariya akusherligi. Darslik. - Toshkent.: "Fan va texnologiyalar", 2018 yil.
2.	Eshburiev B.M., Djumanov S.M. Alimov B.S., Hayvonlar ko'payish biotexnikasi. Darslik. - Samarqand.: "SamDU tahririy-nashriyot", 2023 yil.
3.	Eshburiev B.M., Eshburiev S.B., Djumanov S.M. Veterinariya akusherligi fanidan amaliy-laboratoriya mashg'ulotlari. O'quv qo'llanma. - Samarqand.: "SamDU tahririy-nashriyot", 2020 yil.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	Mirziyoyev Sh.M. Birlashgan millatlar tashkiloti bosh assambleyasi 75-sessiyasida so'zlagan nutqini o'rganish va keng jamoatchilik o'rtasida targ'ib qilish. O'quv qullanma. Toshkent, "Ma'naviyat" NMIU, 2021. – 280 b.
2.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekistonda erkin va farovon yashaylik. "Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 52 b.
3.	Mirziyoyev Sh.M. Insonparvarlik, ezgulik va bunyodkorlik-milliy g'oyamizning poydevoridir. Toshkent, "Tasvir" nashriyot uyi, 2021. – 36 b.
4.	Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston taraqqiyot strategiyasi. Toshkent, "O'zbekiston" nashriyoti, 2022. – 416 b.
5.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 28-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-5696 son Farmoni.
6.	O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 31-martdagi "Veterinariya va chorvachilik sohasida kadrlar tayyorlash tizimini tubdan takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-187-son qarori.
7.	David E.Noakes Timothy J.Parkinson Gary C.W. England. Veterinary Reproduction and obstetrics. Coperight. 2019 by Elsevier, Ltd. All rights reserved.
8.	Акушерство, гинекология и биотехника репродукции животных: Учебник / Под ред. Г.П.Дюльгера. - 9-е изд., перераб. и доп. - СПб.: Издательство «Лань», 2019. - 548 с.: ил. - (Учебники для вузов. Специальная литература).
9.	Баймишев Х.Б., Землянкин В.В., Баймишев М.Х.. Практикум по ветакушерству и гинекологии. Учебное пособие. ООО Издательство «Книга» Самара 2012 год
10.	Баймишев Х.Б., Землянкин В.В., Баймишев М.Х.. Практикум по ветакушерству и гинекологии. Учебное пособие. ООО Издательство «Книга» Самара 2012 год.
Axborot manbaalari	
1.	www.Zivo.net.uz .
2.	www.vetiurnal.uz
3.	http://veterinary@actavis.ru
4.	http://www.kodges.ru
5.	www.urnivi.ru
6.	fvat@academy.uzsci.net

Talabanning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho olishu chun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy-huquqiy xujjatlarni to'liq o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baho olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmas;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabanning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baxo bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan o'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan o'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.